

Ljubljana, 29. april 2020

Zapisnik Skype konference RSK za fizikalno in rehabilitacijsko medicino s predstavniki Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč

Udeleženci: Jurij Karapandža (RSK za FRM), Klemen Grabljevec (RSK za FRM), Nataša Kos (RSK za FRM), Breda Jesenšek Papež (RSK za FRM), Helena Burger (RSK za FRM), Urška Zupanc (s strani RSK vabljeni zunanji strokovnjak), Slavka Topolič in Petra Vindišar (Thermana), Barbara Kočar (Terme Dobrna), Mateja Lukšič Gorjanc (Terme Krka), Klara Zupanc Korošec, Tanja Rauter Pungartnik (kot fizična oseba), Iztok Altbauer (SSNZ).

Video konferenco je na pobudo predsednika RSK za fizikalno in rehabilitacijsko medicino (RSK za FRM), dr. Jurija Karapandže, sklical dr. Klemen Grabljevec, z namenom razjasnitve dodatnih vprašanj na osnovi komentarjev in odgovorov RSK za FRM na predlog ponovne vzpostavitve ambulantne fizioterapije v slovenskih naravnih zdraviliščih (ki je v prilogi tega zapisnika).

V razpravi je bil pojasnjen način organiziranja vstopnih točk in potrebne opreme ter postopek naročanja. Pri tem se je postavilo vprašanje razpolaganja s telefonskimi številkami pacientov, s katerimi se opravi klic en dan pred prihodom na prvo terapijo, še posebej ob dejstvu, da je veliko pacientov za pričetek terapije naročenih na ponedeljek, kar pomeni angažiranje osebja za klicanje v nedeljo. V razmislek je za preveriti, ali je možno poslati vprašalnik po elektronski pošti že v petek in opraviti telefonski razgovor v petek, namesto klicanja v nedeljo. Pri tem pa se postavlja vprašanje verodostojnosti odgovorov pacientov oziroma več kot dvodnevno obdobje med opravljenim klicem in prihodom v zdravilišče.

Glede tega vprašanja smo naknadno (dne 30.4.2020) pridobili pojasnilo prof. Beovič, da je pogovor s pacientom dan pred obravnavo povsem primeren in torej ni nujno, da je opravljen šele zvečer. V kolikor pa se intervju opravi v petek mora imeti pacient kontaktno številko osebe, ki je sporoči morebitno spremembo stanje pred ponedeljkom. S strani bolnika izpolnjen obrazec ne nadomesti intervjuja, ki ga mora opraviti zdravstveno osebje – to je bilo poudarjeno že na videokonferenci

Izpostavljeno je bilo, da naj bi na obravnave prihajali le »zdravi« ​​pacienti (pacienti brez znakov okužbe dihal), kar se ugotavlja z telefonskim intervjujem dan pred prihodom in tudi na vstopni točki ob prihodu bolnika na terapije.

V razpravi je bilo pojasnjeno, da se lahko uporabljajo zgolj samolepljive elektrode za enkratno uporabo, medtem ko se elektroterapija z gobicami in elektrodami ne sme uporabljati zaradi vprašljivega razkuževanja poroznih gobic.

Termopak obloga se lahko uporablja z brisačo brez neposrednega stika. Termopak potem razkužimo, obrišemo z INCIDES robčki, brisačo zamenjamo po vsakem pacientu.

Glede izvajanja skupinskih vaj je bilo pojasnjeno, da te zaenkrat niso dovoljene. V primeru izvajanja individualiziranih vaj v večjem prostoru je potrebno zagotoviti razmak med pacienti v radiju 3 m eden od drugega. Kadar to dopušča velikost prostora (20m² na pacienta) lahko en terapevt izvaja

SLOVENSKA ZDRAVILIŠČA

individualizirane vaje z več pacienti. Zelo pomembna je v kakovost zraka v teh prostorih (v kolikor je vklopljena klimatska naprava je potrebno zagotoviti, da se krožeči zrak ne vrača nazaj v prostor), obvezno prezračevanje po zaključku ciklusa vaj s pacienti in razkuževanje tal in opreme s katero je bil pacient v kontaktu pri izvedbi vaj.

Glede masaže in limfne drenaže je mnenje RSK za FRM, da se te lahko izvaja, pri tem pa mora terapevt nositi predpasnik in zaščitno masko.

Pojasnjeno je bilo tudi, da se individualna hidroterapija, kot npr. Hubbard ali podvodne masaže, kjer se voda v celoti po uporabi vsakega pacienta zamenja, lahko izvaja.

V večini zdravilišč načrtujejo pričetek AFTH v ponedeljek, 4. maja, razen v Termah Krka, kjer AFTH že izvajajo, in najave iz Rogaška Slatina, da bodo pričeli 11. maja.

Predsednik RSK za FRM, Jurij Karapandža, je čestital zdraviliščem za pripravljene dokumente in pohvalil, da smo se pričeli pravočasno organizirati. Povedal je tudi, da je RSK od začetka epidemije zelo aktiven, imeli so že 4 seje, na eni izmed njih pa obravnavali tudi vse predloge in vprašanja iz SSNZ ter podali zelo jasne odgovore in usmeritve. Ključno pri vseh postopkih je dejstvo, da delamo vse za varnost pacientov in izvajalcev. Zelo dobro je bilo tudi razumeti poziv Klemna Grabljevca, da začnemo z izvajanjem AFTH takrat, ko bomo imeli vse pripravljeno.

Dr. Grabljevec se je zahvalil dr. Urški Zupanc, ZOBO v URI Soča za njeno sodelovanje na konferenci.

Izvajanje AFTH bo tudi ustrezna osnova za pripravo na stacionarno zdraviliško zdravljenje, ki bo po vsej verjetnosti delovalo na način, kot ga izvajajo že sedaj na negovalnih oddelkih v treh naravnih zdraviliščih.

Ob koncu je direktor SSNZ seznanil udeležence, da se na nivoju hotelskega združenja in drugih deležnikov v turizmu pripravljajo standardi in protokoli za sprejem gostov, ki bodo ob izvajanju ustreznih zdravstveno-varnostnih ukrepov tudi osnova za stacionarno zdraviliško zdravljenje. Prisotne je seznanil tudi s pobudo Evropskega združenja vodnih parkov (EWP) o postopnem odpiranju bazenov in o najnovejši študij vpliva vročine na COVID-19 v primeru uporabe savn, ki jo je pred kratkim objavil dr. Mark Cohen iz Avstralije.

Zapisal:

Iztok Altbauer